

ise eelmõ-  
et Puškini  
õigegi ära-  
lusele oleks  
enam esile  
stase nime  
jäänud ka-  
Ettekandest  
epast pea-  
idagi jõust  
lekult puu-  
bretu süül  
use ilmet,  
stiku pilti

endus kuu-  
Ohtul aga  
ati tähelda-  
: oli rohe-  
õrget publi-  
ras rooma  
endust esi-  
lndmuseko-  
illele järg-

endus see ei  
olla.  
ud erakord-  
etendusele  
ei saa just  
kasakate  
asakad ee-  
ndusid bu-

likku joont  
ahingut ku-  
ustamiseks"  
opia teist,  
tut mängu  
gis Jooss-  
ei ole üldse  
st seda meil

maksaks matkida. See on pigem kunst-  
lik kui kunstiline. Siin aga, kus eelne-  
nud tegevuse käigu realismis oli min-  
dud nii kaugele, et tapastseenis tööpoole-  
lest näidati kohutavat tohutute kirveste  
langemist (kirvega tapmist laval haril-  
likult ei näidata), ja äkitselt see pantom-  
iimi sümbolika — see ei kõlanud  
kokku. Iseenesest aga kõnealuse tantsu  
teine pool, too lippude käsitlemine oli  
väga efektikas ja sobinuks iseseisva  
tantsuõhtu divertisment-numbriks hea  
ja leidliku kompositsioonina — pealegi  
oldi ses osas tervitatavasti „lahti joossis-  
tunud“. Teine tants „Hopak“ tubli.

Kotšubei traagilist rolli kandis K.  
Viitol vanglavaatuses suure ekspressiiv-  
susega, kutsudes välja aplause. Hästi  
mehiselt esines K. Ots noorsangari  
Andrei rollis. O. Tiedeberg Mariana  
vastav nõutud kujule.

Üldiselt võttes: ooperis tuli elust ja  
eluvusist puudu. Dekoratsioonidest Uk-  
rainaa maastik levitas kauguse ja õhuli-  
suse meeoleolu.

Dramaturgi puudumine andis end  
tunda. Tõlkest torkas kõrva (palju läh-  
heb ju lauldes kaotsi) sureva Andrei  
„andesta“, kuna mõeldav oleks siin  
„ela hästi“; vene keeli on ju mõlemad  
„prostitii“, „proštšai“, ja Andreil ei ole  
tööpööstest midagi andeks paluda...

Mazepa ning Korssakov on mõlemad  
programmlehel kirjutatud lihtsalt si-  
kaudu, vahe on aga hääldamises suu-  
resti ilmne. Ja miskipärast on Tšai-  
kovski eesnimi trükitud „Pjotr“ Peetri  
asemel. Järjekult peaks trükkima ka  
„Pjotr I“ Peeter esimese asemel. Vii-  
mane aga on laotud: „Peeter“ ja peale-  
gi „Suur“. Aeg oleks juba loobuda Pee-  
ter esimest nimetamast „Suureks“ —

ega selle „majasteedi solvamise“ eest  
keegi enam pähe ei anna: elame juba  
üle 20 a. Eesti riigis, kuhu kadunud mon-  
narhistide ja suurvenekute käsi ei  
ulatu.

Maja väljamüüdnud. Lavale lilli. Ohk  
raske. ARA.

## Märkmeid ja võrdlusjooni „Mazepa“ puhul.

Ooperihooaja avamiseks „Estonias“  
tuli etendusele Tšaikovski ooper „Ma-  
zepa“, mille libreto on koostatud Puš-  
kini poemi „Poltaava“ järele. Sama  
komponisti teiste kuulsate ooperite kõr-  
val, mis on loodud ka Puškini teoste  
stüžeedel, nagu „Eugen Onegin“ ja  
„Padaemand“, on „Mazepa“ ometi vä-  
hem populaarseks jäänud, sellest hooli-  
mata, et ooperi sisu on tugev-dramaa-  
tiline, ja traagiline element on ka muu-  
sikas küllaldaselt rõhutatud. Viisidest  
on sellest ooperist rohkem tuntud ainult  
Maria hällilaul viimases vaatuses. Lau-  
lupartiid on üldse tänuväärased, eriti  
Mazepa, Kotšubei ja Maria peaosad.  
V. Veikat, K. Viitol, O. Tiedeberg, N.  
Loona ja K. Ots avaldasid oma vokaal-  
seid võimeid väga edukalt.

Lavaliselt olid peaosade täitjad Ma-  
zepa ja Maria oma kujudes vähem  
veenvad, olgugi et nad püüdsid oma  
mängus ilmekust ja kohati ka elamusi  
anda. Vaatamata sellele, et lavastus oli  
suurte kuludega seotud ja ka teatava  
hoolega läbi viidud, ei jätnud ooperi ette-  
kanne tugevamat kogumuljet. Orkester  
ja koor olid suurepärad ja kõlasid küll  
mõjukamalt, kui harilikult, kahjuks

aga domineerisid orkestris liiaks vask-  
puhkpilliid, mille tõttu hääled kohati  
kannatasid. Heaks kiita ei saa ka ooperi  
avamängu ümberpaigutamist teisele  
pildile.

Iseenesest huvitav tantsukomposit-  
sioon, mis pidi kujutama Poltaava lah-  
ingut, tõendas liikumisjuhi R. Olbrel  
fantaasiat, kuid tundus oma võõra teis-  
suguse stiiliga siiski võõrkehana selles  
ajaloolises ooperis, kus tegevuspaigaks  
on Ukraina XVIII sajandi alguaastatel.  
Poltaava lahing on komponisti poolt  
mõeldud vaid sümfoonilise pildina ja  
Venemaal esitati ainult orkestrivahe-  
mänguna ilma mingisuguse ettekandeta  
laval. Väga hästi õnnestus iseloomusta-  
valt esitatud vene tants „Hopak“.

Ooperi lavastus (H. Uuli) oli kohati  
juba liig reaalne. Kotšubei ja ta kaasla-  
se tapmine timukate poolt hirvehoobiga  
mõjus ebaesteetiliselt. Hukkamine on  
alati ikka teatavas kauguses sündinud,  
nii et pealtvaatajad ei näinudki seda  
(Peterburi Maria teatris ja Muusika-  
Draama teatris).

Ansambli oli V. Nerepi juhatusel hästi  
ette valmistatud, kes kogu ooperi õige  
korrektelt läbi viis. Rahvast oli teater  
täis.

„Estonia“ tähistas sel etendusel oma  
25 a. tegevust uues hoones. mil puhul  
dir. P. Olak esines kõnega. Mängiti  
hümni.

Ooperihooaeg avati meil millegipä-  
rast vene ooperiga, kuna meie naaber-  
riikides valiti hooaja avamiseks oma  
ooperid (Soomes — Madetoja „Põhja-  
lad“ ja Lätis — Kalnini „Banjuta“).

A. Lemba.